

Stichting Behoud Waterland
Overlekergrout 3
1151 CX Broek in Waterland

Aan:
Provincie Noord-Holland
t.a.v. Gedeputeerde mevrouw Zita Pels
Postbus 3007
2001 DA Haarlem

Betreft:
Discussiepunten werelderfgoederen De Beemster en De Stelling van Amsterdam

Broek in Waterland, 27 januari 2021

Geachte mevrouw Pels,

Wij waren verheugd over het constructieve gesprek dat wij met u hadden op 11 september 2020 over de bescherming van de werelderfgoederen in onze provincie. Wij spraken toen af dat wij onze discussiepunten op schrift zouden stellen en dat wij daarna opnieuw met u daarover van gedachten zouden wisselen om in ieder geval helderheid over deze punten te krijgen en zo mogelijk overeenstemming.

Maar het ging anders. Op onze brief met discussiepunten dd 25 september 2020 ontvingen wij van de provincie een op 11 december 2020 verstuurd antwoord. Officieel ondertekend door de Commissaris van de Koning en de provinciesecretaris. In die brief werd op veel van onze discussiepunten niet ingegaan, anderen werden met algemene verwijzingen beantwoord. Een uitnodiging voor het door u op 11 september toegezegde vervolggelak bleef uit.

Wij zijn betrokken burgers met fatsoenlijke vragen. De bescherming van ons culturele erfgoed gaat ons na aan het hart en wij maken ons grote zorgen over hoe daarmee wordt omgegaan. Wij ervaren de manier waarop u met onze zorgen en betrokkenheid omgaat als onheus.

Met weinig optimisme verwoorden wij in de bijlage van deze brief ons commentaar op de provinciale brief van 11 december aan ons.

Hoogachtend,
namens de Stichtingen Behoud Waterland, Nekkerzoom en Beemstergroen,

Klaas Breunissen
secretaris Stichting Behoud Waterland

Bijlage

Commentaar op de provinciale brief van 11 december 2020

Discussiepunt 1. Uitwerking kernkwaliteiten algemeen

- Wij betogen in onze brief van 25 september dat het Barro de provincie opdracht geeft de kernkwaliteiten te objectiveren en uit te werken. De provincie mag deze opdracht niet doorschuiven naar de gemeente.
- U verwijst in uw brief van 11 december voor de uitwerking en objectivering van de kernkwaliteiten naar de artikelen 47 t/m 49 van de POV, bijlage 7 van de POV en de tekst van de LCC (Leidraad Landschap en Cultuurhistorie) over het ensemble Schermer/Beemster. Verder schrijft u dat het Rijk in 2009 bij de Unesco melding heeft gemaakt van woningbouwplannen in Zuidoostbeemster en dat de gemeente Beemster op dit moment de plannen voor Zuidoostbeemster II uitwerkt.
- Onze reactie op uw antwoord is als volgt:
  - a) De artikelen 6.47 t/m 6.49 en bijlage 7 van de POV bevatten geen objectivering en uitwerking van de kernkwaliteiten van werelderfgoed De Beemster, maar slechts een uit het Barro gekopieerde opsomming van de kernkwaliteiten.
  - b) U reageert niet op onze constatering dat de provincie de Barro-opdracht van objectivering en uitwerking niet mag doorschuiven naar een gemeente.
  - c) Uw verwijzing naar de LLC-uitwerking Schermer/Beemster overtuigt ons niet. In de LCC staan slechts 'ambities en ontwikkelprincipes' voor ruimtelijke inpassing, geen toetsingscriteria of een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling mogelijk is. Ten aanzien van de rechtskracht en betekenis daarvan komen wij terug onder Discussiepunt 2.
  - d) Het melden van bouwplannen aan de Unesco in 2009 is niet ter zake in een discussie of de provincie aan zijn Barro-verplichting wel of niet heeft voldaan.

Discussiepunt 2. Bindendheid van de Leidraad

- Wij betogen in onze brief van 25 september dat de LLC-uitwerking van kernkwaliteiten niet juridisch bindend is en dat bestemmingsplannen daaraan niet getoetst hoeven te worden.
- In uw brief van 11 december schrijft u dat onze redenering niet klopt. U schrijft dat de LLC, 'waarin de kernkwaliteiten zijn vertaald naar ambities en ontwikkelprincipes', wél juridisch bindend is zoals bedoeld in artikel 6.59 van de POV.
- Onze reactie op uw antwoord is als volgt:
  - a) Wij wijzen erop dat de in artikel 6.59 van de POV geformuleerde eisen niet de vraag betreffen of bepaalde verstedelijkingsactiviteiten in de in de LLC beschreven ensembles kunnen worden toegestaan, maar *hoe* dat moet gebeuren. Artikel 6.59 gaat over inpassing van nieuwe ontwikkelingen!
  - b) De status van de LLC is ons duidelijk. De LLC speelt geen rol bij de vraag of gebouwd wordt. Bovendien stelt het geen rechtens afdwingbare grenzen aan hoe gebouwd wordt. Immers met de 'ambities en ontwikkelprincipes' hoeft slechts te worden 'rekening gehouden' of te worden 'betrokken'. Van de ambities en ontwikkelprincipes mag bovendien worden afgeweken indien dat wordt gemotiveerd. Als de gemeente een 'deskundigenrapport' overlegt, dan zal de rechter al gauw oordelen 'dat de gemeenteraad in redelijkheid tot het besluit had kunnen komen'.

Discussiepunten 3 t/m 7. Bescherming van kernkwaliteiten

- Wij betogen in onze brief van 25 september dat een ruimtelijk plan niet mag voorzien in nieuwe activiteiten die de kernkwaliteiten aantasten. Bent u dat met ons eens (punt 3)? Hoe wordt omgegaan met ontwikkelingen na de peildatum van 1996 (punt 4)? Bent u het met ons eens dat bestaande aantastingen geen verdere aantastingen legitimeren (punt 5)? Bent u het met ons

eens dat altijd prioriteit moet worden gegeven aan behoud en versterking van de kernkwaliteiten, behalve wanneer sprake is van een de voorwaarden zoals geformuleerd in artikel 6.44.4 POV (punt 6)? Wij zijn van mening dat de woningbehoefte in de MRA geen 'groot openbaar belang' is (punt 7).

- In uw brief van 11 december schrijft u dat de bescherming van de kernkwaliteiten van de twee erfgoederen zijn opgenomen in het Barro, de toenmalige PRV en tegenwoordig in de POV. Volgens de artikelen 6.47-6.49 POV mogen de kernkwaliteiten niet worden aangetast. In afwijking daarvan kan een grootschalige ruimtelijke ontwikkeling plaatsvinden als aan de voorwaarden wordt voldaan.
- Onze reactie op uw antwoord is als volgt:
  - a) U herhaalt wat in de POV staat, maar gaat niet in op onze discussiepunten.

Discussiepunt 8: Stelling van Amsterdam/ Begrenzing

- Wij betogen in onze brief van 25 september dat de begrenzing van de Stelling van Amsterdam bij het industrieterrein aan de Oosthuizerweg bij Edam op de POV-kaart niet klopt en niet overeenkomt met de begrenzing zoals aangegeven op de Barro-kaart. Wij verzoeken u de begrenzing aan te passen conform het Barro.
- In uw brief van 11 december erkent u dat de begrenzing van werelderfgoed Stelling van Amsterdam op de POV-kaart (en eerder in de PRV-kaart) onjuist is. U schrijft dat er in 1996 sprake was van een vergissing en dat u inmiddels een grenscorrectie heeft voorgelegd aan de Unesco die daarover medio 2021 een besluit neemt.
- Onze reactie op uw antwoord is als volgt:
  - a) U erkent dat de POV-kaart in strijd is met het dwingendrechtelijke Barro.
  - b) U geeft geen argumentatie waarom u het huidige weiland ten westen van industrieterrein Oosthuizerweg, waarop de gemeente een aantal jaren geleden een uitbreiding van het industrieterrein poogde te realiseren, uit het werelderfgoed Stelling van Amsterdam wilt halen.
  - c) Wij concluderen dat de provincie zich in het verleden en op dit moment niet van plan is om de door het Rijk vastgestelde begrenzing van de Stelling van Amsterdam op te nemen in haar eigen provinciale beleidsstukken. Integendeel, u wilt via Parijs bereiken dat een deel van de Stellingzone wordt onttrokken aan dit werelderfgoed.

Discussiepunt 9 t/m 13: Stelling van Amsterdam/ Uitwerking Kernkwaliteiten

- Wij betogen in onze brief van 25 september dat wij in de provinciale stukken de uitwerking van een aantal (aspecten van de) kernkwaliteiten van de Stelling van Amsterdam missen. Zoals de landschappelijke inpassing van voormalige militaire objecten (punt 9), de relatief grote openheid (punten 10 en 11) en de groene en relatief stille ring (punten 12 en 13).
- In uw brief van 11 december schrijft u dat de uitwerking van de kernkwaliteiten van De Stelling zijn te vinden in bijlage 7 van de POV, waarin onderscheid wordt gemaakt tussen Stellingzone, Kernzone en Monumentenzone. U schrijft dat in de Kernzone alleen kleinschalige bebouwing mogelijk is onder een aantal voorwaarden.
- Onze reactie op uw antwoord is als volgt:
  - a) Wij erkennen dat in bijlage 7 van de POV de kernkwaliteiten in de drie onderscheiden zones zijn uitgewerkt.
  - b) Voor de Stellingzone buiten de Kernzone (verdedigingslinie en schootscirkels) schiet de uitwerking van de kernkwaliteiten 'groene en relatief stille ring rond Amsterdam' en 'relatief grote openheid' in Bijlage 7 tekort. Zij is beperkt tot: het behoud van nog bestaande zichtlijnen tussen de forten en doorzichten op de forten, en behoud van bestaande accessen. De zichtlijnen en doorzichten zijn volgens ons niet dan wel onvoldoende geobjectiveerd. Bent u van mening dat het groen en de openheid buiten de zichtlijnen tussen de forten en doorzichten op de forten geen bescherming verdienen? Zo ja, dan zou dat betekenen dat de

gebruikmaking van en ligging van de verdedigingswerken in het polderlandschap en de beleving ervan er niet langer toe doen.

Discussiepunt 14: De Beemster/ ZOB

- Wij benadrukken in onze brief van 25 september drie kernkwaliteiten van werelderfgoed De Beemster (gridpatroon, bebouwing langs wegen, hooggelegen wegen met laanbeplanting) die óók gelden voor Zuidoostbeemster (ZOB), de tuindershoek. Wij bepleiten een afzonderlijke uitwerking van de kernkwaliteiten voor ZOB vanwege haar fijnmazigere structuur.
- In uw brief van 11 december gaat u niet op dit discussiepunt in.
- Onze reactie op uw antwoord is als volgt:
  - a) Wij concluderen dat u niet ingaat op ons pleidooi voor een uitwerking van de kernkwaliteiten van de Zuidoostbeemster in de tuindershoek.

Discussiepunt 15: De Beemster/ Uitwerking kernkwaliteiten

- In onze brief van 25 september bepleiten wij de objectivering en uitwerking van de kernkwaliteit ringdijk en ringvaart, die nu ontbreken.
- In uw brief van 11 december verwijst u voor de uitwerking van de kernkwaliteiten ringdijk/ ringvaart naar de LLC-tekst over het ensemble Schermer/Beemster.
- Onze reactie op uw antwoord is als volgt:
  - a) Wij erkennen dat in de LLC de kernkwaliteiten ringdijk/ringvaart zijn geobjectiveerd en uitgewerkt.
  - b) Wij zijn er vooralsnog niet van overtuigd dat de beschrijvingen en ambities in de LLC-uitwerking de juridische bindendheid hebben, dat zij bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen als randvoorwaarden kunnen worden afgedwongen. Wij verwijzen naar hetgeen wij hierboven hebben geschreven onder de Discussiepunten 1, 2 en 3.

Discussiepunt 16: De Beemster/ 'Nieuwe begrenzing' werelderfgoed

- In onze brief van 25 september citeren wij een beleidsstuk van de gemeente Purmerend, waarmee de gemeente Beemster volgend jaar fuseert, waarin ZOB wordt gezien als een stadswijk van Purmerend en het vervangen van de ringvaart door de A7 als grens tussen het werelderfgoed en de stad. Wij bepleiten borging van de dubbele werelderfgoed-status van Zuidoostbeemster.
- In uw brief van 11 december schrijft u dat de gemeente Beemster een analyse gaat maken van de impact van nieuwe woningbouwontwikkeling in ZOB op de kernkwaliteiten gaat opstellen.
- Onze reactie op uw commentaar is als volgt:
  - a) U gaat niet in op onze zorg dat de kernkwaliteiten van de twee werelderfgoederen voor ZOB niet lijken te gelden.
  - b) Uw verwijzing naar de door de gemeente Beemster te maken analyse is voor ons geen geruststelling gelet op het gebrek aan objectivering en uitwerking van de kernkwaliteiten. De gemeente Beemster heeft in het verleden door de aanname van meerdere bestemmingsplannen om massale woningbouw mogelijk te maken, bewezen dat de bescherming van de kernkwaliteiten van de twee werelderfgoederen bij haar geen prioriteit heeft. De aantasting is onnodig gelet op de voldoende hoeveelheid woningbouwlocaties in de Metropoolregio.